

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. május 23.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 650/2012/EU rendelet – A 3. cikk (1) bekezdésének g) és i) pontja – A »határozat« fogalma öröklési ügyekben – A »közokirat« fogalma öröklési ügyekben – A nemzeti öröklési bizonyítvány jogi minősítése – A 3. cikk (2) bekezdése – A »bíróság« fogalma – Az Európai Bizottság tagállam általi értesítésének elmaradása arról, hogy a nem igazságügyi hatóságként eljáró közjegyzők a bíróságokhoz hasonlóan igazságszolgáltatási feladatokat látnak el”

A C-658/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Gorzów Wielkopolski-i regionális bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2017. november 24-én érkezett, 2017. október 10-i határozatával terjesztett elő a

WB

által indított,

Przemysław Bac közjegyző

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, C. Toader (előadó), A. Rosas, L. Bay Larsen és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. november 29-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- WB képviseletében M. Krzymuski radca prawny,
- P. Bac közjegyző képviseletében M. Margoński zastępca notarialny,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, S. Żyrek és E. Borawska-Kędzierska, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében T. Henze és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

- a spanyol kormány képviselőjében S. Jiménez García, meghatalmazotti minőségben,
 - a magyar kormány képviselőjében Fehér M. Z., Koós G. és Tátrai M. M., meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében M. Wilderspin és S. L. Kalèda, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. február 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 201., 107. o.; helyesbítések: HL 2012. L 344., 3. o.; HL 2013. L 60., 140. o.) 3. cikke (1) bekezdése g) és i) pontjának, 3. cikke (2) bekezdésének, 39. cikke (2) bekezdésének, 46. cikke (3) bekezdése b) pontjának és 79. cikkének, valamint a 650/2012 rendeletben említett formanyomtatványok meghatározásáról szóló, 2014. december 9-i 1329/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2014. L 359., 30. o.; helyesbítések: HL 2016. L 9., 14. o.; HL 2017. L 214., 43. o.) 1. és 2. mellékletének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a WB által a Słubicében (Lengyelország) letelepedett Przemysława Bac közjegyző ellen, többek között az e közjegyző által kiadott öröklési bizonyítvány másolatának kiadása céljából indított eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 650/2012 rendelet

- 3 A 650/2012 rendelet (20)–(22) és (62) preambulumbekkezdése így szól:
„(20) E rendeletnek tiszteletben kell tartania a tagállamokban az öröklési ügyek rendezésére alkalmazott eltérő rendszereket. E rendelet alkalmazásában a »bírság« fogalmát ennél fogva tágan kell értelmezni, hogy abba ne csak a szó szoros értelmében vett, igazságszolgáltatási feladatokat ellátó bíróságok tartozzanak bele, hanem egyes tagállamokban azon közjegyzők vagy nyilvántartó hivatalok is, akik vagy amelyek bizonyos öröklési ügyekben a bírósághoz hasonlóan igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, továbbá azon közjegyzők és jogi szakemberek, akik egyes tagállamokban bíróság felhatalmazásával bizonyos öröklési ügyben igazságszolgáltatási feladatokat látnak el. Az e rendeletben meghatározott valamennyi bíróság a rendeletben foglalt joghatósági szabályok hatálya alá tartozik. Ezzel szemben a »bírság« fogalmába nem tartoznak bele a tagállamoknak a nemzeti jog szerint öröklési ügyekben való eljárásra feljogosított nem igazságügyi hatóságai, például a közjegyzők a tagállamok többségében, ahol általában nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat.

- (21) E rendeletnek lehetővé kell tennie, hogy mindazon közjegyzők, akik a tagállamokban hatáskörrel rendelkeznek öröklési ügyekben, gyakorolhassák e hatáskörüket. Az, hogy egy adott tagállam közjegyzőire vonatkoznak-e az e rendeletben meghatározott joghatósági szabályok, attól függ, hogy a »bíróság« e rendelet szerinti fogalom-meghatározásának hatálya alá tartoznak-e, vagy sem.
- (22) A tagállamok közjegyzői által öröklési ügyekben kiállított valamennyi okirat forgalmára e rendeletet kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, vonatkoznak rájuk a joghatósági szabályok, és az általuk hozott határozatok forgalmára a határozatok elismerésére, végrehajthatóságára és végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Amennyiben a közjegyzők nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat, nem vonatkoznak rájuk a joghatósági szabályok, és az általuk kiállított közokiratok forgalmára a közokiratokra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[...]

- (62) A közokirat »hitelességének« olyan önálló fogalomnak kell lennie, amely olyan kérdésekre terjed ki, mint az okirat valódisága, az okirat alaki követelményei, az okiratot kiállító hatóság jogköre, valamint az okirat kiállítására vonatkozó eljárás. Emellett a hitelesség fogalmának az érintett hatóság által a közokiratba foglalt tényállási elemekre is ki kell terjednie, így például arra, hogy az adott felek egy adott napon megjelentek a hatóságnál, és megtették az adott nyilatkozatokat. Ha valamely fél kétségbe kívánja vonni a közokirat hitelességét, annak azt az eredeti eljárás helye szerinti tagállam illetékes bírósága előtti eljárásban kell megtennie, az utóbbi tagállam joga alapján.”

4 E rendelet 3. cikke értelmében:

„(1) E rendelet alkalmazásában:

[...]

- g) »határozat«: öröklési ügyben valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, ideértve a költségeknek és kiadásoknak valamely bírósági tisztviselő általi meghatározására vonatkozó határozatot is;

[...]

- i) »közokirat«: valamely tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy bejegyzett, öröklési ügyben keletkezett okirat, amelynek hitelessége:
- a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; és
 - valamely hatóság vagy az eredeti tagállam által erre feljogosított bármely más szerv által lett megállapítva.

(2) E rendelet alkalmazásában »bíróság« minden olyan igazságügyi hatóság és minden egyéb olyan, öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság és jogi szakember, amely/aki igazságszolgáltatási feladatot lát el, vagy igazságügyi hatóság felhatalmazása alapján vagy igazságügyi hatóság ellenőrzése alatt jár el, feltéve, hogy ezek az egyéb hatóságok és jogi szakemberek szavatolják a pártatlanságot és a felek meghallgatáshoz való jogát, valamint feltéve, hogy a tevékenységük helye szerinti tagállam joga értelmében:

- a) határozatait ellen jogorvoslattal lehet élni, vagy azokat valamely igazságügyi hatóság felülvizsgálhatja; és

- b) határozataik hasonló hatállyal és joghatással rendelkeznek, mint az igazságügyi hatóságok által ugyanilyen ügyben hozott határozatok.

A tagállamok az első albekezdésben említett egyéb hatóságokról és jogi szakemberekről a 79. cikkel összhangban értesítik a [z Európai] Bizottságot.”

- 5 E rendelet 59. cikke (1) bekezdésének második albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A közokiratot egy másik tagállamban felhasználni szándékozó személy kérheti a közokiratot az eredeti tagállamban kiállító hatóságot, hogy töltsen ki a 81. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében meghatározott formanyomtatványt, és ennek során azt is részletezze, hogy milyen bizonyító erővel rendelkezik a közokirat az eredeti tagállamban.”

- 6 A 650/2012 rendelet 79. cikkének (1) és (2) bekezdése ekként rendelkezik:

„(1) A Bizottság a tagállamoktól kapott értesítések alapján összeállítja a 3. cikk (2) bekezdésében említett egyéb hatóságok és jogi szakemberek jegyzékét.

(2) A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett jegyzékben szereplő információkban bekövetkezett későbbi változásokról. A Bizottság ennek megfelelően módosítja a jegyzékét.”

Az 1329/2014 végrehajtási rendelet

- 7 Az 1329/2014 végrehajtási rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az öröklési ügyben hozott határozattal kapcsolatos tanúsítványhoz használandó, a [650/2012] rendelet 46. cikke (3) bekezdésének b) pontjában említett formanyomtatványt I. formanyomtatványként az 1. melléklet határozza meg.

(2) Az öröklési ügyben kiállított közokirattal kapcsolatos tanúsítványhoz használandó, a [650/2012] rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében és 60. cikkének (2) bekezdésében említett formanyomtatványt II. formanyomtatványként a 2. melléklet határozza meg.”

A lengyel jog

A közjegyzői törvény

- 8 A 2013. december 13-i törvénnyel (Dz. U. 2014., 164. pont) módosított, 1991. február 14-i ustawa Prawo o notariacie (a közjegyzőkről szóló törvény, Dz. U. 22. sz., 91. pont; a továbbiakban: közjegyzői törvény) 4. cikke szerint a közjegyző irodát vezet.
- 9 A közjegyzői törvény 5. cikkének 1. §-a értelmében a közjegyző tevékenységéért az ügyfelekkel – egy díjtáblázat keretein belül – kötött megállapodás szerinti díjazásban részesül, e díjtáblázatot az 5. cikk 3. §-a értelmében az igazságügyi miniszter – a pénzügyminiszterrel egyetértésben és az Országos Közjegyzői Tanáccsal folytatott konzultációt követően – állapítja meg.
- 10 Az öröklési bizonyítványok lengyel közjegyzők általi kiállítását a közjegyzői törvény 95a.–95p. cikke szabályozza.

11 A közjegyzői törvény 95b. cikke értelmében:

„Az öröklési bizonyítvány kiállítását megelőzően a közjegyző valamennyi érintett fél közreműködésével hagyatéki jegyzőkönyvet készít, figyelemmel a 95ca. cikkben foglaltakra.”

12 A közjegyzői törvény 95c. cikkének 1. és 2. §-a a következőképpen rendelkezik:

„1. A hagyatéki jegyzőkönyv elkészítését megelőzően a közjegyző tájékoztatja a jegyzőkönyv felvételében részt vevő személyeket a jegyzőkönyv tartalmát érintő valamennyi körülmény ismertetésére vonatkozó kötelezettségről, valamint a hamis nyilatkozatok megtételével kapcsolatos büntetőjogi felelősségről.

2. A hagyatéki jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell különösen az alábbiakat:

1) az öröklési bizonyítvány kiadására vonatkozó, a jegyzőkönyv felvételében részt vevő személyek által benyújtott közös kérelem.

[...]

13 A közjegyzői törvény 95ca. cikkének 1. és 3. §-a a következőket írja elő:

„1. Az érintett személy kérelmére és részvételével a közjegyző elkészíti a hagyatéki jegyzőkönyv tervezetét.

[...]

3. Az érintett személy a hagyatéki jegyzőkönyv tervezetét elkészítő vagy más közjegyző előtt tett nyilatkozattal megerősítheti a hagyatéki jegyzőkönyv tervezetében rögzített adatokat, és beleegyezését adhatja a hagyatéki jegyzőkönyvnek a tervezetével összhangban történő elkészítéséhez.”

14 A közjegyzői törvény 95e. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. A hagyatéki jegyzőkönyv elkészítését követően a közjegyző kiállítja az öröklési bizonyítványt, ha nem merül fel kétség a nemzeti bíróságok joghatóságát, a külföldi jog tartalmát, az örökös személyét és az örökrészek összegét illetően, és – abban az esetben, ha az örökhagyó dologi hagyományt rendel – azon személyt illetően, akinek javára az örökhagyó a dologi hagyományt rendelte, és a hagyomány tárgyát illetően.

2. A közjegyző megtagadja az öröklési bizonyítvány kiállítását, ha

1) a hagyatékkal kapcsolatban korábban már öröklési bizonyítványt vagy az örökségre vonatkozó határozatot adtak ki;

2) a hagyatéki jegyzőkönyv felvétele során olyan körülmények merülnek fel, amelyek arra utalnak, hogy a hagyatéki jegyzőkönyv elkészítésénél nem volt jelen valamennyi törvényes vagy végrendeleti örökösként szóba jöhető személy, vagy azok a személyek, akik javára az örökhagyó dologi hagyományt rendelt, vagy léteznek vagy léteztek még nem felnyitott vagy ki nem hirdetett végrendeletek;

[...]

4) az ügyben a nemzeti bíróságoknak nincs joghatósága.

3. Amennyiben a hagyaték törvényes örökösként az önkormányzatot vagy [a Skarbowi Państwát (államkincstár, Lengyelország)] illeti meg, és az érintett személy által bemutatott bizonyítékok nem elegendők az öröklési bizonyítvány kiállításához, a közjegyző az öröklési bizonyítványt csak azt követően állíthatja ki, hogy az érintett személy költségére hirdetmény formájában felhívást tesz közzé az örökösök idézése érdekében. A [kodeks postępowania cywilnego (polgári perrendtartás)] 673. és 674. cikkében foglalt rendelkezések megfelelően alkalmazandók.”

15 A közjegyzői törvény 95j. cikke értelmében:

„A nyilvántartásba vett öröklési bizonyítvány az örökség megszerzésére vonatkozó jogerős határozattal azonos hatályú.”

16 A közjegyzői törvény 95p. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ahol a külön jogszabályok az örökség megszerzésére vonatkozó határozatot említene, azon a nyilvántartásba vett öröklési bizonyítványt is érteni kell. [...]”

A polgári törvénykönyv

17 A kodeks cywilny (polgári törvénykönyv) 1025. cikke (2) bekezdése értelmében „[v]élelmezni kell, hogy az örökség megszerzésére vonatkozó határozatot vagy öröklési bizonyítványt megszerző személy örökös”.

18 A polgári törvénykönyv 1027. cikke értelmében „[o]lyan harmadik személlyel szemben, aki öröklés jogcímén nem tart igényt a hagyatékra, az örökös a hagyatékból eredő jogát kizárólag az örökség megszerzésére vonatkozó határozattal vagy nyilvántartásba vett öröklési bizonyítvánnyal igazolhatja”.

19 A polgári törvénykönyv 1028. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a]mennyiben az a személy, aki az örökség megszerzésére vonatkozó határozatot vagy az öröklési bizonyítványt megszerezte, de nem örökös, a hagyatékba tartozó joggal harmadik személy javára rendelkezik, az a személy, akinek javára a jogot gyakorolják, jogosult lesz vagy mentesül a kötelezettség alól, kivéve, ha rosszhiszeműen járt el”.

A polgári perrendtartás

20 A polgári perrendtartás 669^{1. cikk}e a következőképpen rendelkezik:

„1. A hagyatéki eljárás lefolytatására jogosult bíróság hatályon kívül helyezi a nyilvántartásba vett öröklési bizonyítványt, ha ugyanazon hagyatékkal kapcsolatban örökség megszerzésére vonatkozó határozatot hoztak.

2. Amennyiben ugyanazon hagyatékkal kapcsolatban két vagy több nyilvántartásba vett öröklési bizonyítványt állítottak ki, a hagyatéki eljárás lefolytatására jogosult bíróság az érintett személy kérelmére valamennyi öröklési bizonyítványt hatályon kívül helyezi, és örökség megszerzésére vonatkozó határozatot hoz.

3. Az 1. és 2. §-ban meghatározott körülményeket kivéve a nyilvántartásba vett öröklési bizonyítvány hatályon kívül helyezése kizárólag a törvényben meghatározott esetekben megengedett.”

21 E kódex 679. cikke értelmében:

„1. Annak bizonyítása, hogy az örökség megszerzésére vonatkozó határozatot megszerző személy nem örökös, vagy az örökségben való részesedése a megállapítottól eltér, csak az örökség megszerzésére vonatkozó határozat hatályon kívül helyezésére vagy módosítására irányuló eljárásban lehetséges, e

fejezet rendelkezéseinek alkalmazásával. Az a személy azonban, aki az örökség megszerzésére vonatkozó határozatra vonatkozó eljárásban részt vett, csak akkor kérheti az örökség megszerzésére vonatkozó határozat módosítását, ha a kérelem olyan jogalapra támaszkodik, amelyre ezen eljárásban nem tudott hivatkozni, és a módosításra irányuló kérelmet attól a naptól számított egy éven belül nyújtja be, amelyen erre lehetősége nyílt.

2. Az ilyen eljárás megindítására vonatkozó kérelmet bármely érdekelt fél benyújthatja.

3. Annak bizonyítása esetén, hogy a hagyatékot részben vagy egészben az örökség megszerzésére vonatkozó jogerős határozatban megjelölttől eltérő személy szerezte meg, a hagyatéki eljárás lefolytatására jogosult bíróság a határozatot megváltoztatva a valós jogi helyzetnek megfelelően állapítja meg a hagyatéki vagyon átszállását.

4. Az 1–3. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni a nyilvántartásba vett öröklési bizonyítvány, valamint a dologi hagyomány tárgya átszállásának megállapítása esetében.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 22 WB apja, aki 2016. augusztus 6-án hunyt el, lengyelországi szokásos tartózkodási hellyel rendelkező, lengyel állampolgár volt. WB volt az egyik fél a P. Bac Lengyelországban letelepedett közjegyző előtt indított, apja hagyatékára vonatkozó eljárásban, amely öröklési bizonyítvány kiadására irányult. Ezen okiratot e közjegyző 2016. október 21-én a lengyel jognak megfelelően kiállította.
- 23 Az elhunyt vállalkozó volt, aki a német-lengyel határ közelében végzett gazdasági tevékenységet. WB meg kívánta tudni, hogy az elhunyt helyezett-e el tőkét német bank(ok)ban, és ha igen, akkor meg kívánta ismerni a hagyaték részét képező tőkeösszeget. WB e célból 2017. június 7-én az e közjegyző által kiállított öröklési bizonyítvány másolatának, valamint olyan tanúsítványnak a kiadását kérte, amely tanúsítja, hogy e bizonyítvány a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerint öröklési ügyben hozott határozatnak minősül, amelyet az 1329/2014 végrehajtási rendelet 1. mellékletét képező formanyomtatványként állítottak ki. Másodlagosan, e kérelem elutasításának esetére az alapügy felperese az öröklési bizonyítvány másolatának, valamint olyan tanúsítványnak a kiadását kérte, amely tanúsítja, hogy e bizonyítvány a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontja szerint öröklési ügyben kiállított közokiratnak minősül, amelyet az 1329/2014 végrehajtási rendelet 2. mellékletét képező formanyomtatványként állítottak ki.
- 24 A 2017. június 7-i jegyzőkönyvben a P. Boc közjegyzői irodájában működő közjegyzőhelyettes elutasította e kérelmeket. Lényegében azt állapította meg, hogy az öröklési bizonyítvány a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett „határozat”, és mivel a Lengyel Köztársaság nem értesítette a Bizottságot az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, nem tudja kiállítani a bizonyítványt az 1329/2014 végrehajtási rendelet 1. mellékletében szereplő formanyomtatványként. WB másodlagos kérelmét illetően a közjegyzőhelyettes kifejtette, hogy az öröklési bizonyítvány „határozatnak” való minősítése kizárja annak „közokiratnak” való minősítését, így – noha a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontjában előírt feltételeknek megfelel – a megfelelő tanúsítványnak az 1329/2014 végrehajtási rendelet 2. mellékletében szereplő formanyomtatványként történő kiállítása nem lehetséges.
- 25 2017. június 7-én WB keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt, azt állítva, hogy egyfelől az öröklési bizonyítvány megfelel mindazon feltételeknek, hogy a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett „határozatnak” lehessen minősíteni, másfelől pedig az, hogy a Lengyel Köztársaság elmulasztotta a Bizottság e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének utolsó albekezdése és 79. cikke szerinti értesítését arról, hogy a közjegyzők öröklési bizonyítványt állítanak ki, nem határozza meg előre az öröklési bizonyítvány jogi jellegét.

- 26 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy WB keresetének elbírálásához szükséges azt tudnia, hogy az 1329/2014 végrehajtási rendelet 1. mellékletében említett tanúsítvány kiállítható-e olyan eljárási eszközökkel kapcsolatban is, amelyek nem végrehajthatók. A kérdést előterjesztő bíróság ezzel kapcsolatban úgy ítéli meg, hogy a 650/2012 rendelet 46. cikke (3) bekezdése b) pontjának és 39. cikke (2) bekezdésének együttes értelmezése amellet szól, hogy az említett tanúsítvány minden olyan határozatra vonatkozóan használható, amely nem végrehajtható.
- 27 E bíróság továbbá úgy véli, hogy pontosítani kell a „határozat” és a „bíróság” fogalmának a 650/2012 rendelet értelmében vett meghatározását. Megítélése szerint az öröklési bizonyítványokat kiállító lengyel közjegyzők az örökösök törvényesítése esetén a 650/2012 rendelet (20) preambulumbekzdése értelmében „bírósághoz hasonlóan igazságszolgáltatási feladatokat látnak el”. Arra is rámutat, hogy az öröklési bizonyítvány ugyanolyan joghatásokat vált ki, mint a bíróságok által kiállított, az örökség megszerzésére vonatkozó jogerős bírósági határozat, és így azt a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett „határozatnak” kell minősíteni. Az említett bíróságnak ugyanakkor kétségei vannak, hogy a „határozat” fogalma magában foglalja-e azt is, hogy azt az érintett felek közötti vitás kérdések elbírálására hatáskörrel rendelkező hatóság állítsa ki.
- 28 A tagállamok által tett értesítésnek a 650/2012 rendelet 79. cikket sértő hiányát illetően a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy e rendelkezés tartalma nem teszi lehetővé az egyértelmű válaszadást arra a kérdésre, hogy ezen értesítés konstitutív vagy pusztán tájékoztató jellegű-e.
- 29 Végül a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy ha a lengyel közjegyző által kiállított öröklési bizonyítvány nem tekinthető „határozatnak” a 650/2012 rendelet értelmében, nem vitatott viszont, hogy teljesíti az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében vett, „közokiratnak” minősítéshez megkövetelt feltételeket.
- 30 E körülmények között a Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Gorzów Wielkopolski-i regionális bíróság, Lengyelország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Úgy kell-e értelmezni a [650/2012] rendelet 39. cikkének (2) bekezdésével összhangban értelmezett 46. cikke (3) bekezdésének b) pontját, hogy az öröklési ügyben hozott határozattal kapcsolatos tanúsítvány kiadására – amely tanúsítvány mintája az [1329/2014] végrehajtási rendelet 1. mellékletét képezi –, olyan határozatok tekintetében is lehetőség van, amelyek az örökös jogállását megerősítik, de amelyek nem (még részben sem) végrehajthatók?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a [650/2012] rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontját, hogy a közjegyző által valamennyi, a tanúsítási eljárásban részt vevő fél közös kérelmével összhangban kiállított öröklési bizonyítvány, amely bizonyítvány az örökség megszerzésére vonatkozó jogerős bírósági határozat joghatásaival rendelkezik – köztük a lengyel közjegyző által kiállított öröklési bizonyítvány – e rendelkezés értelmében határozatnak minősül, [é]s ebből következően úgy kell-e értelmezni a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első mondatát, hogy az ilyen öröklési bizonyítványt kiállító közjegyző a fenti rendelkezés értelmében bíróságnak tekintendő?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a [650/2012] rendelet 3. cikke (2) bekezdésének [második albekezdését], hogy a tagállamok által az említett rendelet 79. cikkével összhangban elküldött értesítés tájékoztató jellegű, és nem feltétele az öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező, igazságszolgáltatási feladatot ellátó jogi szakembernek a rendelet 3. cikke (2) bekezdésének [első albekezdése] értelmében vett bíróságként való elismerésének, feltéve, ha az teljesíti az utóbbi rendelkezés által meghatározott feltételeket?

- 4) Az első, második vagy harmadik kérdésre adandó nemleges válasz esetén úgy kell-e értelmezni a [650/2012] rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontját, hogy a lengyel öröklési bizonyítványhoz hasonlóan az örökös jogállását tanúsító nemzeti eljárási eszköznek a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerinti határozatként történő elismerése kizárja annak közokiratként történő elismerését?
- 5) A negyedik kérdésre adandó [igenlő] válasz esetén úgy kell-e értelmezni a [650/2012] rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontját, hogy a tanúsítási eljárásban részt vevő valamennyi fél nem vitatott kérelmével összhangban kiállított öröklési bizonyítvány – köztük a lengyel közjegyző által kiállított öröklési bizonyítvány – e rendelkezés alapján közokiratnak minősül?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második és a harmadik kérdésről

- 31 A kérdést előterjesztő bíróság a második és harmadik kérdésével, amelyeket együttesen és elsőként kell megvizsgálni, lényegében arra keresi a választ, hogy először is amennyiben valamely tagállam nem tett a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdése második albekezdésében foglaltak megfelelő értesítést az igazságszolgáltatási feladatok közjegyzők általi ellátására vonatkozóan, az meghatározó jelleggel bír e közjegyzők „bíróságnak” való minősítése tekintetében, és nemleges válasz esetén e rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azon közjegyző, aki az alapügyben szereplőhöz hasonló öröklési bizonyítványt a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás alapján kiállítja, „bíróságnak” minősül e rendelkezés értelmében; másfelől pedig a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló, a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére a közjegyző által kiállított öröklési bizonyítvány „határozatnak” minősül e rendelkezésben értelmében.
- 32 A 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében a „határozat” fogalma kiterjed az öröklési ügyben valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozatra, elnevezésére való tekintet nélkül, ideértve a költségeknek és kiadásoknak valamely bírósági tisztviselő általi meghatározására vonatkozó határozatot is.
- 33 Az e rendelkezés értelmében vett határozatot így az jellemzi, hogy az „bíróságtól” ered, ezért azon kérdés megválaszolásához, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló, nemzeti öröklési bizonyítványt „határozatnak” kell-e minősíteni, előzetesen azt kell meghatározni, hogy az azt kiállító hatóságot „bíróságnak” kell-e tekinteni az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében.
- 34 Ami a „bíróság” 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében vett fogalmát illeti, az minden olyan igazságügyi hatóságot, valamint öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóságot és jogi szakembert jelöl, amely/aki igazságszolgáltatási feladatot lát el, vagy igazságügyi hatóság felhatalmazása alapján vagy igazságügyi hatóság ellenőrzése alatt jár el, feltéve, hogy ezek az egyéb hatóságok és jogi szakemberek szavatolják a pártatlanságot és a felek meghallgatáshoz való jogát, valamint feltéve, hogy a tevékenységük helye szerinti tagállam joga értelmében határozataik ellen igazságügyi hatóság előtt jogorvoslattal lehet élni, vagy azokat igazságügyi hatóság felülvizsgálhatja; és határozataik hasonló hatállyal és joghatással rendelkeznek, mint az igazságügyi hatóságok által ugyanilyen ügyben hozott határozatok.
- 35 E rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése előírja, hogy a tagállamok többek között az igazságszolgáltatási feladatokat ellátó, nem igazságügyi hatóságokról értesítik a Bizottságot

- 36 A 650/2012 rendelet 79. cikke e tekintetben pontosítja, hogy a Bizottság a tagállamoktól kapott értesítések alapján összeállítja az e rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében említett egyéb hatóságok és jogi szakemberek jegyzékét. A tagállamok értesítik a Bizottságot az említett jegyzékben szereplő információkban bekövetkezett későbbi változásokról, és a Bizottság ennek megfelelően módosítja a jegyzéket.
- 37 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a lengyel közjegyzők nem szerepelnek e jegyzéken, mivel a Lengyel Köztársaság nem nevezte meg azokat igazságszolgáltatási feladatokat ellátó, a bíróságokhoz hasonló, nem igazságügyi hatóságokként.
- 38 Így annak meghatározása előtt, hogy az a közjegyző, aki a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás alapján kiállítja az öröklési bizonyítványt, teljesíti-e a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében foglalt feltételeket, először a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti értesítés hiányának következményeit kell megállapítani.

A 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti értesítés hiányának következményeiről

- 39 Meg kell jegyezni, hogy a 650/2012 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése nem sorolja az e rendelet értelmében bíróságoknak tekintendő hatóságokat és jogi szakembereket, hanem kifejezetten meghatározza azokat a feltételeket, amelyeket az említett hatóságoknak és jogi szakembereknek teljesíteniük kell e célból.
- 40 Amint ugyanis a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, például a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről (HL 2004. L 143., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 38. o.), vagy a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletről (HL 2012. L 351., 1. o.) eltérően, amely rendeletek nem tartalmazzak azon feltételek meghatározására szolgáló, általános rendelkezést, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy valamely hatóság bíróságnak minősüljön, a 650/2012 rendelet a 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározza, hogy a „bíróság” e rendelet értelmében vett fogalmába nem csak az igazságügyi hatóságok tartoznak bele, hanem minden egyéb olyan, öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság és jogi szakember is, amely/aki igazságszolgáltatási feladatot lát el és megfelel az ugyanezen rendelkezésben megállapított feltételeknek (lásd ebben az értelemben: 2017. március 9-i Zulfikarpašić ítélet C-484/15, EU:C:2017:199, 35. pont; 2017. március 9-i Pula Parking ítélet, C-551/15, EU:C:2017:193, 48. pont).
- 41 Ebből következik, hogy az öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező, igazságügyi hatóságokon kívüli egyéb hatóságoknak és jogi szakembereknek ahhoz, hogy a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében vett „bíróságoknak” lehessen őket minősíteni, teljesíteniük kell ez e rendelkezésben megállapított feltételeket.
- 42 E tekintetben a 650/2012 rendelet keretében az e rendelet 79. cikkében szereplő jegyzék összeállításához minden tagállamnak ellenőriznie kell, hogy az öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóságok teljesítik-e az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében szereplő feltételeket ahhoz, hogy „bíróságoknak” lehessen őket minősíteni, és értesíteni lehessen erről a Bizottságot ugyanezen rendelet 3. cikke (2) bekezdése második albekezdésének megfelelően.
- 43 Noha a Bizottság ezen értesítése megalapozza azon vélelmet, hogy a 650/2012 rendelet 79. cikke szerint bejelentett nemzeti hatóságok e rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti „bíróságoknak” minősülnek, azon körülmény, hogy valamely nemzeti hatóság nem szerepel itt, önmagában nem elegendő azon

következtetéshez, hogy e hatóság nem teljesíti az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében szereplő feltételeket (lásd analógia útján: 2018. május 30-i Czerwiński ítélet, C-517/16, EU:C:2018:350, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 44 Amint ugyanis a 650/2012 rendelet (21) preambulumbekkezdéséből következik, az, hogy egy adott tagállam közjegyzőire vonatkoznak-e az e rendeletben foglalt joghatósági szabályok, attól függ, hogy a „bíróság” e rendelet szerinti fogalom-meghatározásának hatálya alá tartoznak-e, vagy sem, és nem attól, hogy szerepelnek-e az ugyanezen rendelet 79. cikkében említett, a 3. cikk (2) bekezdésének második albekezdése szerinti értesítés alapján összeállított jegyzéken.
- 45 Azon nemzeti bíróságban, amely valamely, öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező hatóság vagy jogi szakember 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében vett „bíróságnak” való minősítésével összefüggő jogvitát bírál el, vagy amelynek kétségei vannak a valamely tagállam által tett nyilatkozatok pontosságát illetően, felmerülhet a kérdés, hogy az e rendelkezésben felsorolt feltételek teljesülnek-e az általa elbírálandó ügyben, és adott esetben előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulhat a Bírósághoz.
- 46 Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a 650/2012 rendeletnek az Európai Unión belüli igazságszolgáltatás megfelelő működésének biztosítására irányuló célját súlyosan veszélyeztetné, ha minden tagállam dönthetne úgy, hogy az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében vett „bíróságnak” való minősítés meghatározása során figyelmen kívül hagyja az e rendelkezésben kifejezetten felsorolt feltételeket azáltal, hogy nem foglal a jegyzékbe olyan hatóságokat és jogi szakembereket, amelyek/akik a 650/2012 rendelet 79. cikke szerint a Bizottsághoz benyújtott értesítésben szereplőkhöz hasonló igazságszolgáltatási feladatokat látnak el, vagy éppen ellenkezőleg azáltal, hogy e hatóságokat vagy jogi szakembereket jegyzékbe foglalja.
- 47 Így abból, hogy a Lengyel Köztársaság nem tett a 650/2012 rendelet 79. cikke szerinti értesítést a lengyel közjegyzőkre vonatkozóan a Bizottság számára, nem lehet arra következtetni, hogy e közjegyzők nem minősíthetők „bíróságoknak”, amennyiben teljesítik az e rendeletben foglalt feltételeket.
- 48 Ebből következik, hogy pusztán jelzés értékű az, hogy a Lengyel Köztársaság nem tett értesítést a közjegyzők 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében foglalt igazságszolgáltatási feladatok ellátására vonatkozóan.
- 49 Következésképpen önállóan kell meghatározni, hogy a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére öröklési bizonyítványt kiállító közjegyző teljesíti-e a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében az e rendelkezés értelmében vett „bíróságnak” való minősítéshez támasztott feltételeket.

A „bíróság” 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése szerinti fogalmáról

- 50 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Unióban általában önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve nemcsak azok kifejezéseit, hanem e rendelkezések összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját is (lásd ebben az értelemben: 2018. június 21-i Oberle ítélet, C-20/17, EU:C:2018:485, 33. pont).

- 51 Amint azt a jelen ítélet 34. pontja pontosította, a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése értelmében az öröklési ügyekben hatáskörrel rendelkező, nem igazságügyi hatóság vagy jogi szakember akkor tartozik a „bíróság” e rendelkezés értelmében vett fogalmába, amennyiben igazságszolgáltatási feladatot lát el, vagy igazságügyi hatóság felhatalmazása alapján vagy igazságügyi hatóság ellenőrzése alatt jár el, és megfelel az ugyanezen rendelkezésben felsorolt feltételeknek.
- 52 Amint azt a főtanácsnok indítványának 76. és 77. pontjában kiemelte, a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdésében felsorolt feltételek biztosítják a tagállamokban az igazságszolgáltatásba vetett kölcsönös bizalom elvének tiszteletben tartását, amely e rendelet – a határozatok e rendelet IV. fejezetének megfelelően történő elismerésére és végrehajtására vonatkozó rendelkezései – alkalmazásának alapját képezi, és amely igazolja a határozatok és az okiratok tagállami mozgására alkalmazandó jogi rendszer eltérését.
- 53 Ugyanis, noha az igazságszolgáltatási feladatok és a közjegyzői feladatok eltérőek, a 650/2012 rendelet (20) preambulumbekkezdéséből ugyanakkor kitűnik, hogy e rendelet alkalmazásában a „bíróság” fogalmát tágan kell értelmezni, hogy abba beletartozzanak azon közjegyzők is, akik bizonyos öröklési ügyben igazságszolgáltatási feladatokat látnak el. Ugyanezen preambulumbekkezdés ezzel szemben pontosítja, hogy a „bíróság” fogalmába nem tartoznak bele a tagállamoknak a nemzeti jog szerint öröklési ügyekben való eljárásra feljogosított nem igazságügyi hatóságai, például a közjegyzők a tagállamok többségében, ahol általában nem látnak el igazságszolgáltatási feladatokat.
- 54 Így azt kell meghatározni, hogy az öröklési bizonyítványt kiállító közjegyző a 650/2012 rendelettel összefüggésben igazságszolgáltatási feladatokat lát-e el az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében.
- 55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság úgy határozott, hogy az igazságszolgáltatási feladatok ellátása magában foglalja azt a jogot, hogy az érintett felek közötti esetleges vitás kérdésekben hivatalból határozatot hozzon (lásd ebben az értelemben: 1994. június 2-i Solo Kleinmotoren ítélet, C-414/92, EU:C:1994:221, 17. és 18. pont). Ahhoz, hogy valamely hatóságot az általa ellátott tevékenység sajátos jellege alapján úgy lehessen tekinteni, hogy igazságszolgáltatási feladatokat lát el, az esetleges jogviták elbírálásának jogkörével kell rendelkeznie (lásd ebben az értelemben: 2011. március 24-i Bengtsson végzés, C-344/09, EU:C:2011:174, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Nem ez az eset áll fenn, amennyiben a szóban forgó jogi szakember hatásköre kizárólag a felek szándékától függ.
- 56 Ezért meg kell állapítani, hogy valamely hatóság akkor lát el igazságszolgáltatási feladatokat, amennyiben hatáskörrel rendelkezhet öröklési jogvitákban. E kritérium az öröklési bizonyítvány kiállítására irányuló eljárás peres vagy nemperes jellegétől függetlenül alkalmazandó (lásd ebben az értelemben: 2018. június 21-i Oberle ítélet, C-20/17, EU:C:2018:485, 44. pont).
- 57 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a polgári törvénykönyv 1027. cikke értelmében a közjegyző a nem vitatott örökösödési ügyekben az örökös harmadik személyekkel szembeni öröklési jogait öröklési bizonyítvánnyal tanúsítja.
- 58 Ezen öröklési bizonyítványt a közjegyzői törvény 95c. cikke 2. §-ának 1. pontja értelmében kizárólag az örökösök közös kérelmére állíthatja ki a közjegyző. A közjegyző hivatalból vizsgálja a ténybeli helyzetet, és e törvény 95e. cikkének 1. §-a értelmében csak akkor állítja ki az említett bizonyítványt, ha nem merül fel kétség a nemzeti bíróságok joghatóságát, a külföldi jog tartalmát, az örökös személyét és az örökrészek összegét illetően, és – abban az esetben, ha az örökhagyó dologi hagyományt rendel – azon személyt illetően, akinek javára az örökhagyó a dologi hagyományt rendelte, és a hagyomány tárgyát illetően. A közjegyzői törvény 95e. cikke 2. §-ának 2. pontja értelmében továbbá a közjegyző többek között köteles az öröklési bizonyítvány kiállítását megtagadni, ha a hagyatéki jegyzőkönyv elkészítésénél nem volt jelen valamennyi örökös.

- 59 E rendelkezésekből következik, hogy ezen, az öröklési bizonyítvány kiállítására irányuló közjegyzői tevékenységeket az érintettek közös kérelmére látja el a közjegyző, és a felek egyetértésének hiányában azok nem érintik a bíróság jogköreit, még akkor is, ha a lengyel jog értelmében kötelesek ellenőrizni az öröklési bizonyítvány kiállításához előírt jogi követelmények tiszteletben tartását, mivel nem gyakorolnak határozathozatali hatáskört.
- 60 Meg kell továbbá állapítani, hogy a közjegyzői törvény 4. és 5. cikke értelmében a közjegyzők olyan szabad foglalkozást űznek, amely fő tevékenységként több különböző szolgáltatás – díjtáblázat keretein belül kötött megállapodás szerinti – díjazás ellenében történő nyújtását követeli meg.
- 61 Ezért az említett tevékenységek nem tekinthetők úgy, hogy mint ilyenek az igazságszolgáltatási feladatok ellátásának körébe tartoznak.
- 62 Mivel a 650/2012 rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében felsorolt feltételek konjunktívak, nem kell meghatározni, hogy az e rendelkezésben előírt többi feltétel teljesül-e, amennyiben az igazságszolgáltatási feladat ellátására vonatkozó feltétel nem teljesül a jelen ügyben.
- 63 Következésképpen, mivel az alapügyben szereplőhöz hasonló öröklési bizonyítványt nem a 650/2012 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében vett bíróság állítja ki, e bizonyítvány a jelen ítélet 32. pontjának megfelelően nem minősül az e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett, öröklési ügyben hozott „határozatnak”.
- 64 A fenti megfontolásokra tekintettel a második és a harmadik kérdésre a következő választ kell adni:
- a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a közjegyzők „bíróságnak” való minősítése szempontjából nincs döntő jelentősége annak, hogy valamely tagállam nem tette meg az e rendelkezésben foglalt, az igazságszolgáltatási feladatok e közjegyzők általi ellátására vonatkozó értesítést;
 - a 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a közjegyző, aki az alapügyben szereplőhöz hasonló okiratot a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére állítja ki, nem minősül „bíróságnak” e rendelkezés értelmében, következésképpen e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontját úgy kell értelmezni, hogy az ilyen okirat nem minősül e rendelkezés értelmében „határozatnak”.

Az első és a negyedik kérdésről

- 65 A második és a harmadik kérdésre adott válaszra tekintettel az első és a negyedik kérdést nem szükséges megválaszolni.

Az ötödik kérdésről

- 66 A kérdést előterjesztő bíróság ötödik kérdése lényegében arra irányul, hogy a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan öröklési bizonyítvány, mint a lengyel, amelyet a közjegyző a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére állít ki, e rendelkezés értelmében „közokiratnak” minősül, amelynek kiadásához csatolható az említett rendelet 59. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett, az 1329/2014 végrehajtási rendelet 2. mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő formanyomtatvány.

- 67 A 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében „közokirat” valamely tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy bejegyzett, öröklési ügyben keletkezett okirat, amelynek hitelessége egyfelől a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; másfelől valamely hatóság vagy az eredeti tagállam által erre feljogosított bármely más szerv által lett megállapítva.
- 68 E rendelet (62) preambulumbekzdéséből kitűnik továbbá, hogy a közokirat „hitelességének” olyan önálló fogalomnak kell lennie, amely olyan kérdésekre terjed ki, mint az okirat valóságosága, az okirat alaki követelményei, az okiratot kiállító hatóság jogosítványai, valamint az okirat kiállítására vonatkozó eljárás. Emellett a hitelesség fogalmának az érintett hatóság által az okiratba foglalt tényállási elemekre is ki kell terjednie, így például arra, hogy az adott felek egy adott napon megjelentek a hatóságnál, és megtették az adott nyilatkozatokat.
- 69 A jelen esetben, amint arra a lengyel kormány rámutatott, a közjegyzők a lengyel jog értelmében jogosultak az örökléssel kapcsolatos okiratok kiállítására, és az öröklési bizonyítvány közokiratként bejegyzett okirat. A közjegyzői törvény 95j. cikkének megfelelően továbbá e bizonyítvány az örökség megszerzésére vonatkozó jogerős határozattal azonos joghatályú.
- 70 Azt is meg kell állapítani, hogy– amint a jelen ítélet 58. pontjában felidézésre került – a közjegyzői törvény 95e. cikkének megfelelően a közjegyző megvizsgálja, hogy megtagadható-e az öröklési bizonyítvány kiállítása, és így módon ezen okirat hitelessége egyaránt vonatkozik annak aláírására és tartalmára is.
- 71 Ennélfogva az olyan öröklési bizonyítvány, mint amely az alapügyben szerepel, teljesíti a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontjában foglalt feltételeket. Ezért olyan közokiratnak minősül, amelynek másolata kiadásához csatolható az e rendelet 59. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett, az 1329/2014 végrehajtási rendelet 2. mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő formanyomtatvány.
- 72 A fentiekre tekintettel az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló öröklési bizonyítvány, amelyet a közjegyző a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére állít ki, e rendelkezés értelmében „közokiratnak” minősül, amelynek kiadásához csatolható az e rendelet 59. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett, az 1329/2014 végrehajtási rendelet 2. mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő formanyomtatvány.

A költségekről

- 73 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (2) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a közjegyzők „bíróságnak” való minősítése szempontjából nincs döntő jelentősége annak, hogy valamely tagállam nem tette meg az e rendelkezésben foglalt, az igazságszolgáltatási feladatok e közjegyzők általi ellátására vonatkozó értesítést.**

A 650/2012 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a közjegyző, aki az alapügyben szereplőhöz hasonló okiratot a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére állítja ki, nem minősül „bírósnak” e rendelkezés értelmében, és következésképpen e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének g) pontját úgy kell értelmezni, hogy az ilyen okirat nem minősül e rendelkezés értelmében „határozatnak”.

- 2) A 650/2012 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének i) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló öröklési bizonyítvány, amelyet a közjegyző a közjegyzői eljárásban részt vevő összes fél közös kérelmére állít ki, e rendelkezés értelmében „közokiratnak” minősül, amelynek kiadásához csatolni lehet az e rendelet 59. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett, a 650/2012 rendeletben említett formanyomtatványok meghatározásáról szóló, 2014. december 9-i 1329/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 2. mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelő formanyomtatványt.

Aláírások